

**ОСЕРЕДОК НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЧЕРКАСАХ**

**СІМНАДЦЯТА НАУКОВА СЕСІЯ
ОСЕРЕДКУ НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА
У ЧЕРКАСАХ**

14 – 24 БЕРЕЗНЯ 2006 року

Черкаси – 2007

**ОСЕРЕДОК НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМ. ШЕВЧЕНКА У ЧЕРКАСАХ**

**СІМНАДЦЯТА НАУКОВА СЕСІЯ
ОСЕРЕДКУ НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА
У ЧЕРКАСАХ**

Матеріали доповідей на засіданнях секцій і комісій

14 – 24 БЕРЕЗНЯ 2006 року

Черкаси – 2007

Сімнадцята наукова сесія Осередку Наукового товариства ім. Шевченка у Черкасах: Матеріали доповідей на засіданнях секцій і комісій, 14 – 24 березня 2006 р. / За ред. В. В. Масненка. – Черкаси: Осередок НТШ у Черкасах, 2007. – 216 с.

Затверджено до друку Президією Осередку НТШ у Черкасах. Протокол № 3 від 30 листопада 2006 р.

До збірника включено матеріали доповідей і повідомлень, які були проголошені членами та симпатиками НТШ на засіданнях секцій і комісій Осередку НТШ у Черкасах під час проведення Сімнадцятої наукової сесії НТШ.

Редакування матеріалів здійснено головами секцій та комісій.

Літературна редакція – Ю. Колісник

Рекламувальні речі:

В. І. Поліщук, П. П. Масненко (відповід. редактор), В. В. Гоцуляк, В. В. Тришук, Ф. Ф. Вощко, С. І. Девіш, М. П. Іщенко, А. Г. Морозов, В. М. Сервантес.

ISBN 966-353-052-9

© Осередок НТШ у Черкасах, 2007

© Автори матеріалів, 2007

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Надія Касярум. Університет як соціум..... 1

ФІЛОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ

Тетяна Шелег. Свобода у ранніх поезіях Тараса Шевченка..... 6

ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКА СЕКЦІЯ

Історична комісія

Віталій Масненко. Сучасний українсько-польський науковий діалог щодо спільної історичної минувшини.....	8
Костянтин Івангородський. Основні тенденції розвитку західної етнології у третій чверті ХХ ст.	10
Віктор Гоцуляк. М.С. Грушевський як вчений в новітній історіографії.....	11
Людмила Нанченко. Синтетичні праці Д.І. Дорошенка з історіографії.....	14
Юрій Михайлюк. Державне управління та громадське самоврядування на Південній Київщині литовської доби в історіографії.....	17
Юрій Присяжнюк. Особистість сучасного українського освітянина (історико-соціокультурний аспект).....	25
Сергій Шамара. Інтелігенція наддніпрянського села у творах українських письменників кінця ХІХ – початку ХХ ст.	29
Оксана Медалиєва. “Наукові записки Черкаського педагогічного інституту” як вияв наукових пошуків дослідників.....	32
Ігор Волошин. Володимир Антонович у спадщині Миколи Ткаченка.....	34
Андрій Темченко. Семантика звуконаслідувань в обрядових лікувальних текстах українців.....	36
Ольга Колосова, Сергій Шамара. Чумацтво як промисел та об’єкт народних уявлень.....	41
Раїса Бутенко. Особливості становлення парламентаризму в Англії (ХІІІ – ХV ст.).....	44
Володимир Присяжнюк. Політичні амбіції українських гетьманів як дестабілізуючий чинник державного життя в добу Руїни.....	47
Людмила Дешевенко. Сутність збройних конфліктів на півночі Лівобережної України у другій половині ХVІІІ ст.	49
Валентин Лазуренко, Юрій Вовкотруб. Використання сільськогосподарського реманенту на території України з найдавніших часів до початку I тис. н. е.	54
Юрій Вовкотруб. Внесок Я. Козельського у становлення та розвиток механіки на теренах України у ХVІІІ ст.	56
Ігор Волошин, Сергій Шамара. Соціально-психологічний портрет українського селянина-втікача ХІХ ст. (дореформений період).....	58
Геннадій Волошкевич. Розробка кооперативного законодавства в європейських державках (друга половина ХІХ ст.).....	66
Оксана Драч. Формування кадрового потенціалу початкової школи Наддніпрянщини у пореформений період.....	70
Зоряна Куниця. Аналіз спогадів учасників робітничого руху 60-80-х рр. ХІХ ст. в Україні.....	72
Іван Десятников. Подорожі селян лісостепової України на південь для найму на сільськогосподарські роботи (кінець ХІХ – початок ХХ ст.).....	74
Віталій Скальський. Універсали Центральної Ради як екстремуми революції: погляд С.О. Єфремова.....	77
Ольга Колосова. Українська Держава П.П. Скоропадського у втілі В.К. Винниченка.....	80

Сергій Корновенко. Діяльність земельних комісій В. Колокольцева, О. Билимовича – В. Чиліщева із розробки основ денікінської аграрної реформи.....	82
Тетяна Цьомра. Магстрiальне становище спеціалістів агрономії УРСР у добу непу	85
Олександр Десятніков. Умови побуту робітників радгоспів України у 20-ті рр. ХХ ст.	88
Марина Захарченко. Особливості культурно-освітньої роботи сільських клубних установ у 1921-1925 рр.	90
Ольга Заболотна. Стан механізації молочного тваринництва в 60-х рр. ХХ ст.	91
Вікторія Шаповал. Передумови формування демократичних форм молодіжного руху в УРСР.....	94
Оксана Худoley. Збереження та охорона нерухомих пам'яток у незалежній Україні: між вітчизняною традицією та світовими стандартами.....	96
Світлана Звірковська, Ігор Звірковський. Російська мова в Україні: роздуми в контексті сучасної мовної політики та українсько-російських стосунків.....	98

ПРАВНИЧА СЕКЦІЯ

Сергій Джолос. Загальнотеоретичний аналіз доцільності монархічного шляху формування правової держави в Україні.....	101
Оксана Тимошенко. Природа та зміст поняття “охорона праці”	103
Олена Головка. Право на недоторканість житла.....	107

ПОЛІТОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ

Микола Іщенко. Актуальні проблеми демократизації і консолідації українського суспільства.....	112
Василь Мойсієнко, Сергій Джолос. Проблема формування моральної влади в політико-правових концепціях європейських мислителів.....	113
Жанна Деркач. Національна ідея у площині сучасних політичних ідеологій України.....	118
Анжеліка Овчаренко. Деякі аспекти демографічних процесів.....	120
Олег Іщенко. Сутність та еволюційні ознаки розвинутої демократії.....	122
Михайло Калініченко. Проблема періодизації історії становлення громадянського суспільства.....	123
Валентин Попко. Сучасний стан законодавчого регулювання права приватної власності: прикладний аспект.....	125
Вікторія Ткаченко. Морально-етичний аспект концепцій етнічного конфлікту.....	127
Валерій Попко. Перебіг та можливості корекції ішемічної хвороби серця та артеріальної гіпертензії у працездатному віці.....	128
Яніна Комарова. Сучасна молодіжна неформальна ініціатива в Україні.....	130

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА СЕКЦІЯ

Психологічна комісія

Тамара Яценко, Світлана Аврамченко, Ірина Свтушенко. Психоаналітичні дослідження в Україні (перша половина ХХ століття)	132
Лариса Магур. Проблема рефлексії в контексті активного соціально-психологічного навчання (АСПН)	135
Лариса Будяк. Проблема ціннісних орієнтацій особистості	137
Катерина Бабенко. Категорія несвідомого в українських дореволюційних дослідженнях.....	138
Тетяна Богдан. Застосування психодрами у контексті різних психологічних теорій.....	140
Микола Семиліт. Проектування майбутнього особистості у народних ритуальних іграх та звичаях.....	141

Педагогічна комісія

Інна Ніколаску. Різномаспектні підходи до осмислення та використання феномену іміджу педагога.....	143
Валентина Тихолоз. Проблема самоосвіти у XIX столітті.....	146
Тамара Бондар, Олена Савченко. Студентське самоврядування як важливий фактор удосконалення виховної роботи у ВНЗ.....	148
Олена Коломієць, Ірина Пересунько. Вплив релігійних організацій на соціалізацію особистості.....	152
Олена Біда. Підготовка студента до організації самостійної роботи учнів сільських шкіл на уроках природознавства.....	154
Людмила Прокопенко, Людмила Бондар. Питання едукативної діяльності Христини Данилівни Алчевської.....	155
Андрій Яворський. Педагогічна практика як один з основних чинників формування самоосвітніх умінь студентів.....	156
Людмила Фірсова. Технології соціально-педагогічної роботи з обдарованими дітьми.....	157
Світлана Архипова. Тренінг самопізнання в системі підготовки майбутніх соціальних педагогів.....	158
Марина Кравчук. Особистісно-орієнтоване навчання та системний підхід до розв'язання завдань всебічного розвитку учнів Сахнівської школи.....	160
Людмила Вовкочин. Використання творчої спадщини О.П.Довженка у системі формування громадянськості молоді.....	161
Тетяна Черкашина. Гуманізація освітнього процесу як шлях формування культури взаємин між вихователями і вихованцями.....	162
Паталія Зобенько. Удосконалення системи опіки дітей як умова підвищення ефективності профілактичної роботи з дітьми-сиротами.....	163
Валентина Король. Шляхи формування громадянськості як якості особистості.....	167
Кіра Гнезділова. Професійно-педагогічна культура керівника навчально-виховного закладу.....	169

ПРИРОДНИЧА СЕКЦІЯ

Біологічна комісія

Вікторія Осипенко. Спонтанна рослинність Черкас як індикатор екологічної ситуації міста.....	171
Ніна Нікітченко. До екології кровосисних членистоногих Середнього Придніпров'я.....	174

Хімічна комісія

Анна Сегада. Використання індивідуального життєвого досвіду студентів при вивченні хімії на біологічному факультеті університету.....	176
Антоніна Світлик. Вивчення хімії на екологічному відділенні біологічного факультету.....	179
Валентина Мінаєва, Руслан Пристула. Моделювання валентних коливань в іч спектрах поглинання молекул тестостерону та егістерону методом функціоналу густини.....	181
Анна Сегада, Наталія Безим'яна. Аналітичний контроль – функції центральної заводської лабораторії науково-виробничого комплексу "Фотоприлад".....	184
Тетяна Нінова, Валентин Кошовий. Аналіз ґрунту агробіостанції ЧНУ на вміст плумбуму(II) йонів.....	187

СЕКЦІЯ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

Олена Дяченко. Класифікація проектних відхилень.....	191
Дмитро Дешевих. Застосування природномовного інтерфейсу до систем автоматизованого проектування.....	192
Володимир Атамась, Сергій Рудницький. Дослідження фракталів у тривимірному просторі засобами VISUAL C++ у поєднанні з OPENGL.....	193
Світлана Задувайло, Олександр Шор, В'ячеслав Горобень. Особливості управління портфелями проектів в організаціях.....	195
Наталія Михайленко. Методи визначення моментів зміни властивостей випадкових процесів із реалізації кінцевої довжини.....	196
Тетяна Олейнікова. Аналіз ризиків реалізації модулів дисциплін при модульно-рейтинговій системи навчання у видах навчальних закладах.....	197
Юрій Пальоний. Аналіз програмного забезпечення віртуальних підприємств.....	199
Тетяна Пальонія. Види віртуальних підприємств та їх структура.....	200
Руслан Дідковський, Володимир Метелан. Визначення кумулянтів випадкової величини на виході корелятора.....	201
Ігор Сиволовський, Борис Онищенко. Використання технології паралельного програмування MPI для розрахунку ефективного розміщення сервісних центрів.....	202
Любов Сєркова, Олена Палагіна. Застосування технологій SSADM у проектуванні автоматизованої системи управління вищим навчальним закладом.....	203
Володимир Рудницький, Сергій Гузнін. Методика синтезу структурно-блочного коду на основі конкатенації.....	205
Володимир Рудницький, Віра Бабенко. Властивості таблиць мінімальних кодових відстаней за Хеммінгом.....	206
Ольга Кожухівська. Алгоритм вінеровської фільтрації з використанням перетворень Фур'є і Уолша.....	208
Григорій Заспа. Автоматизована інформаційна система управління навчальним процесом черкаського державного технологічного університету.....	209
Володимир Запорова. Математичне моделювання процесів обробки нежорстких корпусних деталей.....	210

